

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Juni 2020
Institution	Marie Kruses Skole
Uddannelse	Stx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Christina Riise
Hold	2017t

Titel 1	Forløb om mundtlighed
Titel 2	Genreintroduktion skønlitteratur
Titel 3	Litteraturen i det senmoderne samfund
Titel 4	Romantikken og forløb om skriftlighed i forbindelse med DHO
Titel 5	Sprog, kommunikation og den debatterende artikel
Titel 6	Det moderne gennembrud
Titel 7	Medieforløb
Titel 8	Retorik, argumentation og genren analyserende artikel
Titel 9	Det folkelige gennembrud
Titel 10	Modernisme
Titel 11	Dokumentar
Titel 12	Kulturradikalisme
Titel 13	Middelalder og oplysningstid
Titel 14	De seneste 5 år

Titel 1	Forløb om mundtlighed
Indhold	H. Borup: Ud med Sproget, s. 18 – 19, 21 – 25, 42 - 51, 65, 67 – 68, 73 - 77 Lærerproducerede noter om opbygning af den gode mundtlige fremstilling Videoklip fra <i>Festen</i> og <i>Royal Blues</i>
Omfang	8 moduler
Særlige fokuspunkter	Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer med formidlingsbevidsthed Retorik, udtrykke sig præcist, nuanceret og personligt Opmærksomhed omkring kropssprog, gestik, kropsholdning Det retoriske pentagram – overensstemmelse mellem pentagrammets elementer. Argumentation (Toulmins basale model) Appelformer Anvende forskellige mundtlige genrer Demonstrere kendskab til mundtlig sprogbrug
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og individuelle fremlæggelser i grupper og for hele klassen – fokus på CL.

Titel 2	Genreintroduktion skønlitteratur
Indhold	<u>Drama</u> Samuel Beckett: Kommen og gåen. <u>Digte</u> Edith Södergran: Dagen svalner (svensk) E. Knudsen: Varehuset TOTAL E. Bønnelycke: New York B. Andersen: Den dovne digter V. Steen: Sproganvendelse S. Grotrian: Svaner set gennem tårer S. Grotrian: Hest på et glastag <u>Novelle</u> Karen Blixen: Ringen. Skæbne-Anekdoter, Gyldendal, 1998. PP-baseret læreroplæg om metoder baseret på: Gads Litteratur leksikon AT-håndbogen. Red. Dideriksen, M. Systime 2013 Hvad hermeneutik er for en, Information 8/122 1999 Sandt eller falsk – tekstanalyse i dansk Indledninger: Klaus Rifbjerg Litteraturens veje s. 14 – 31 Definition på novelle, drama, roman og lyrik fra Litteraturens Veje
Omfang	6 moduler
Særlige fokuspunkter	Introduceres til et tekstanalytisk begrebsapparat i forskellige genrer samt stifte bekendtskab med metoder. Humanistisk metode Den hermeneutiske cirkel Analyse og fortolkning

	Forforståelse Denotation og konnotation Semantiske felter Real- og billedplan
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, pararbejde og prøve

Titel 3	Litteraturen i det senmoderne samfund
	<p>Pia Juul: Men jeg ville heller ikke det ... Kirsten Hamman: Jeg civiliserer mig om morgenen Kirsten Hammans video: http://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/jeg-civiliserer-mig-om-morgenen Naja Maria Aidt: En kærlighedshistorie Jan Sonnergaard: Sex Jan Sonnergaard: Polterabend Hans Otto Jørgensen: Erna og Ewan, Helle Helle: Fasaner Pia Juul: De gales hjem I. Jessen: Sig altid farvel i tide</p> <p>PP om den sonnergaardske skrivestil – baseret på <i>Selvfedshedens registrator</i>. Mose et al: Danske forfatterskaber 4, s. 110 – 116.</p> <p>Lærerproducerede kopier om ”Virkelighedstemaet i ny dansk realisme” baseret på Grøn og Johansens ”Nye øjne at se med – Virkelighedstemaet i ny dansk realisme”, 2006.</p> <p>Skriv en litterær artikel: Lærerproducerede kopier i kombination med <i>Skriftlig eksamen i dansk</i>; Bødtcher-Hansen og Mose, Gyldendal 2014 Skriveprocessens byggesten og responsgivning: Lærerproducerede noter med udgangspunkt i Ellen Krogh m.fl.: Skrivebogen s. 25 – 59 Notatteknik A.K. Lund: Ordet er dit PP om fremstillingsformer</p>
	10 moduler
	Det senmoderne samfund Minimalisme Den sonnergaardske skrivestil Virkelighedstemaet i ny dansk realisme Påbegynde anvendelse et analytisk begrebsapparat i en nuanceret og metodisk bevidst analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og herunder give en sproglig karakteristik. Undersøge problemstillinger og udvikle løsninger - remediering
	Klasseundervisning, pararbejde, elevoplæg, remediering, skriftligt arbejde, udarbejdelse af litterær artikel.

Titel 4	Romantik og forløb om skriftlighed i forbindelse med DHO
Indhold	<p>A. Oehlenschläger: Guldhornene Staffeldt: Indvielsen Staffeldt: Platonisme Grundtvig: Gunderslev Skov C. Winther: Min Skat Heiberg: Uddrag af Aprilsnarrene HC. Andersen: Danmark mit fædreland HC. Andersen: Skyggen S. S. Blicher: Ud gaar du nu paa Livets Vej E. Aarestrup: Angst E. Aarestrup: Paa Sneen Isam B fremfører HC. Andersens: Danmark mit fædreland</p> <p><u>Billeder:</u> P.C. Skovgaard: Bøgeskov i maj Den Waagenpertersenske familie: W. Marstrand Efterårslandskab, J. Th. Lundbye Litteraturens veje s. 137 – 140, 142 – 145, 152 – 153, 162 - 165 & 175 – 177</p> <p>Filmklip: Store tanker – trange tider. DR2</p>
Omfang	17 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Anvende et analytisk begrebsapparat i en nuanceret og metodisk bevidst analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og herunder give en sproglig karakteristik.</p> <p>Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund</p> <p>Universalromantikken Nationalromantikken Nyplatonisme Poetisk realisme Romantisme Biedermeier Eksistentialisme</p> <p>Anvende et analytisk begrebsapparat i en nuanceret og metodisk bevidst analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og herunder give en sproglig karakteristik.</p> <p>Demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber Skriveprocessens byggesten Procesorienteret skrivning Genrekendskab til større skriftlige opgaver Formalia Responsgivning</p>
Væsentligste arbejdsform	Klasseundervisning, pararbejde og skr. arbejde

Titel 5	Sprog, kommunikation og den debatterende artikel
Indhold	<p>Scheuer: Kort og godt - Sprogsociologisk samtaleanalyse, s. 8 – 16, 34 – 39 & 44 J. Scheuer: Sproghandlinger – Facework: 53-54 & 57 Mundtligt og skriftligt sprog: Det sproglige i dansk, s. 25 – 30 Det sproglige i dansk, tekster og arbejdsspørgsmål: Andreas og Sebastian snakker om musik, s. 17 – 18 & Uddrag af Bekendtgørelse af Lov om hunde s. 19 – 20. Transaktionsanalyse</p> <p>Dy Plambeck: Vi har sønderrevet det danske sprog, Pol. 2017</p> <p>Uddrag af: Derfor taler folk grimt til hinanden på Facebook. Interview med Vincent Hendricks. TV2, 14. nov. 2014.</p> <p>Uddrag af: ... En lille hilsen til de 5 snotthalpe, af anden etnisk herkomst. Klip fra Tom Andkjær's FB-profil.</p> <p>Evig forargelse over unges sprog. Trine V. Larsen, Børn & Unge, 2005, nr. 4 Har de talt ”perker-dansk” i dag, unge mand? Jørgensen, Berlingske, 17.okt 2012</p> <p>Unge bander især om sex og afføring. A. Ringgaard, Videnskab.dk, dec. 2012. http://videnskab.dk/kultur-samfund/unge-bander-isaer-om-sex-og-afforing</p> <p>Uddrag af filmen ”8 mile” Uddrag af tv-serien ”Skam” Lærerproducerede noter om sprog og identitet samt samarbejds- og høflighedsprincipper.</p> <p>Toulmins udvidede model: Borup, Ud med sproget, 2011</p> <p>Uddrag fra Råd og vink til undervisningen i vejledende sæt 2018 Nyt vejledende sæt 2018, lærerens hæfte 1</p>
Omfang	10 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Dokumentere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund</p> <p>Kommunikationens grundbegreber</p> <p>Sprogsociologi: Sprog og identitet</p> <p>Mundtlige og skriftlige kendetegn</p> <p>Sprog og magt</p> <p>Samtale og undertekst</p> <p>Demonstrere kendskab og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag</p> <p>Navigere, udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i medier</p> <p>Genrekendskab</p> <p>Procesorienteret skrivning</p>
Væsentligste arbejdsform	Klasseundervisning, pararbejde, gruppearbejde og individuelt skriftligt arbejde

Titel 6	Det moderne gennembrud
Indhold	<p>H. Pontoppidan: Under Aaget</p> <p>A. Skram: Af Constance Ring (s. 90 – 92 & 102 – 110) Norsk</p> <p>H. Bang: Irene Holm</p> <p>H. Bang: Pernille</p> <p>H. Bang: En lille replik</p> <p>I.P. Jacobsen: To verdener</p> <p>A. Strindberg: Naturhinder</p> <p>G. Brandes: Af: Hovedstrømninger i 19de århundredes litteratur</p>

	<p>C. Darwin: Af: Menneskets afstamning (Verdenslitteratur i oversættelse) Gennembruddet – en kvindebevægelse? I Faderhuset red. Møller Jensen. De moderne gennembrud 1870 – 1914. Jacobsen og Paldam. Systime, 2011, s. 62, 65, 86 -90, 99 -101 & 108 – 110.</p> <p>Litteraturens veje: Afsnittene <i>Kampen for demokratiet & Sædelighedsfejden</i></p> <p>Litt. veje: 510 – 511: Naturalisme</p> <p>Udl. lærerproducerede noter om impressionisme baseret på da.net.dk og Litt.veje</p> <p>Individuelt værk fra det moderne gennembrud + produktion Værk 1</p> <p>Elevoplæg om: Forordet til Strindbergs <i>Giftas</i></p> <p>Film: Lykke-Per, 2018 Værk 2</p>
Omfang	13 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Anvende et analytisk begrebsapparat i en nuanceret og metodisk bevidst analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og herunder give en sproglig karakteristik.</p> <p>Dokumentere kendskab til en bred repræsentation af dansk litteratur gennem tiderne med perspektiv til litteraturen i Norden, Europa og den øvrige verden</p> <p>Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund</p> <p>Den realistiske litteratur, som satte problemer under debat</p> <p>Naturalisme</p> <p>Impressionisme</p> <p>Værklæsning</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejde (elevoplæg med brug af visuel understøttelse), pararbejde og skriftligt arbejde.

Titel 7	Medieforløb
Indhold	<p>Kompendium bestående af lærerproducerede sider om nyhedskriterier, layout, danske aviser og avisens genrer (på baggrund A. K. Lund & H. Olsson & H. Poulsen: Ryd forsiden, Skoda Infomedia samt følgende artikler og tekster:</p> <p>H. Olsson & H. Poulsen: Ryd forsiden s. 32-41, 75 – 94</p> <p>Horsbøl og Harboe: Den iscenesatte virkelighed: 12 – 19 & 56 – 62</p> <p>Rie Pedersen: Fortællende journalistik s. 11 - 19</p> <p>Finn Rasmussens: Massemedier – nyhedsformidling og meningsdannelse, 30 – 35 & 45 – 47.</p> <p>De kritiske spørgsmål: Leder i Pol. d. 31/5 2016</p> <p>Bo Søndergaard: Politik til salg. Pol. 5/12 2003</p> <p>Per Stig Møller: Pressen som politikerens med- og modspiller. I <i>Den fjerde statsmagt, Danske Dagblades Forenings debatserie nr. 5, 2001</i></p> <p>Live-interview i tv: Chefredaktørens blog, 22. juni 2013: Lisbeth Knudsen</p> <p>Thomas Wisborg: Skandaler er guld værd. http://politiken.dk d. 14/11 2007</p> <p>F. Christiansen & K. Faber: Af: Englevingen. 1. kap: Labyrinten. Pol. 9/4 2006</p> <p>K. Skovmand: 87 dræbt i flystyrt på ferieø. Pol. 17/9 2007</p> <p>Livsstil og forbrug. Figur fra Pol.dk</p> <p>Mary afviser billedbladet. Fra http://politiken.dk/indland/article558698.ece</p> <p>Anne-Mette Gregers: Mary amok over pressen. 27/8 2008 fra http://ekstrabeladet.dk/flash/kongelige/danskekongelige/article1048995.ece</p>

	<p>http://politiken.dk/udland/art5840113/John-McCain-Det-f%C3%B8rste-diktatorer-lukker-er-pressen, d. 19/2 2017</p> <p>Læserprofiler: http://www.berlingskemediastreaming.com/uploads/berlingskeFileArchiveFiles/859/medier_laend_bt_laeserprofil.pdf http://politikenannoncer.dk/upl/11351/Generellserprofil.pdf</p> <p>Kongekabale. Nikolej Arcel, 2004 Værk 3 Dokumentaren: Løgnfabrikken – de falske nyheder fra Rusland (https://www.dr.dk/tv/se/loegnefabrikken-de-falske-nyheder-fra-rusland/loegnefabrikken-de-falske-nyheder-fra-rusland-2/loegnefabrikken-de-falske-nyheder-fra-rusland#!/) Klip fra interview med Bertel Haarder: https://www.youtube.com/watch?v=kexM6pXh1Ws http://www.youtube.com/watch?v=kexM6pXh1Ws</p> <p>Elevoplæg om politikeres brug af sociale medier Forskellige artikler fra forskellige aviser.</p>
Omfang	18 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Demonstrere kendskab og forholde sig reflekteret til medie billedet i dag</p> <p>Navigere, udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier</p> <p>Journalistiske genrer</p> <p>Danske aviser (formiddagsblade, morgenaviser, læserprofil/livstil/segmenter og forbrug)</p> <p>Syntaks og sproglige virkemidler</p> <p>Layout</p> <p>Nyhedskriterier</p> <p>Nyhedstrekanten</p> <p>Offentlighed og medier – pressen som den 4. magtinstans</p> <p>Pressen og politik</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, it, skriftligt arbejde, elevoplæg, individuelt arbejde samt pararbejde.

Titel 8	Retorik, argumentation og analyserende artikel
Indhold	<p>AFRs afsluttende bemærkning</p> <p>Analyse og vurdering af manuskripter</p> <p>Anders Foghs Nytårstale 2008</p> <p>Sara Omars nytårstale DR2 Deadline 2018</p> <p>Forord til Ludermanifestet, 2017</p> <p>Respekt, dér, Leder i Pol, 2004</p> <p>https://www.dr.dk/undervisning/mediaitem/urn:dr:mu:programcard:52d530b1a11f9d0f50f573b1</p> <p>Uddrag fra Råd og vink til undervisningen i vejledende sæt 2018</p> <p>Nyt vejledende sæt 2018, lærerens hæfte 1</p>
Omfang	11 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer i forbindelse med argumentation for et synspunkt med formidlingsbevidsthed</p> <p>Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p>

	Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber Dokumentere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund Genrekendskab
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og skr.arbejde

Titel 9	Det folkelige gennembrud
Indhold	Jeppe Aakjær: Tyende-sangen Jeppe Aakjær: Høst M.A. Nexø: Flyvende Sommer https://www.youtube.com/watch?v=JRDUUj2L-G0 https://www.foa.dk/forbund/om-foa/foas-historie/tyendeloven Litt. veje, s. 244 – 248
Omfang	3 moduler
Særlige fokuspunkter	Politisk digtning Hjemstavnsdigtning
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning og gruppearbejde.

Titel 10	Modernisme
Indhold	<p>Emil Bønnelycke: Aarhundredet Tom Kristensen: Landet Atlantis Rudolf Broby-Johansen: BLOD Værk 4</p> <p>Albert Camus: Sisyfos-myten Martin A. Hansen: Roden Martin A. Hansen: Agerhønen Klaus Rifbjerg: Jern Klaus Rifbjerg: Livet på badeværelset Klaus Rifbjerg: Den kroniske uskyld Værk 5 Peter Seeberg: Hullet Per Højholt: Udenfor & Henry ind i landskabet Vagn Steen: Sproganvendelse</p> <p>Michael Strunge: Revolution, Lige glad, Plasticsolen, Den hæsle by, Natmaskinen Noter om 80'er lyrik og postmodernisme baseret på følgende: http://www.denstoredanske.dk/Dansk_litteratur_historie/Dansk_litteratur_historie_5/Firserlyrikken/Sidegaden http://www.da-net.dk/80erne.html</p> <p>Oplæg om eksistentialisme (Kierkegaard, Sartre og Camus) Uddrag af <i>Bazar, Generationsskifte</i>, 1984. Litteraturhåndbogen, s. 291 - 295 Lærerproduceret kompendium udarbejdet på baggrund af følgende bøger og sider: Overblik og sammenhæng, Gyldendal 2011 Litteraturens veje, Systime 2005</p>

	<p>Litteraturhåndbogen, Gyldendal, 1992 http://vimeo.com/18998203 http://litteraturesveje.systime.dk/index.php?id=285 http://laerer.aasg.dk/aspge/dansk/DANSKfaget/Emner/Modernisme/modernismens_faser.htm</p> <p>Billeder: Jais Nielsen: Afgang, 1918 P. Picasso: Les femmes d'Alger (Version "O"), 1955</p> <p>Futurisme: http://www.da-net.dk/Ekspressionismenoter.htm#Futurismen</p>
Omfang	15 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>1., 2. og 3. fase modernisme Fremmedgørelse Eksistentialisme (kristen og ateistisk) Kierkegaards livsstadier Anvende et analytisk begrebsapparat i en nuanceret og metodisk bevidst analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og herunder give en sproglig karakteristik. Kendskab til en bred repræsentation af centrale danske litterære værker i perioden og disse værkers samspil med internationale strømninger. Kendskab til litteraturens samspil med kultur og samfund.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning, gruppearbejde og elevoplæg i grupper Pararbejde, klasseundervisning, pararbejde skab multimodalt produkt om et at digtene i BLOD.</p>

Titel 11	Dokumentar -
Indhold	<p><u>Dokumentarfilm</u> Film: Væbnet med ord og vinger Værk 6 Film: Testamentet Fællestime med dokumentarinstruktør Christian Jepsen Krydsfelt – Grundbog i dansk af Langdahl et al. Gyldendal, 2010.S. 297 – 301.</p> <p><u>Tv-dokumentar</u> Hormonlægen: Operation X. TV2, 2008. Uddrag af Operation X: Narret til porno. TV2, 2006: http://www.youtube.com/watch?v=kmOspuXrFp0. Jakob Albrecht: Hvad blev der af Rudy? Journalisten, 2010. http://journalisten.dk/hvad-blev-der-af-rudy Ib Bondebjerg: Virkelighedens fortællinger, Samfundslitteratur, 2008, s. 494 – 497. Afsnittet om dokumentar i https://deniscenesattevirkelighed.systime.dk/index.php?id=130</p>
Omfang	20 moduler
Særlige fokuspunkter	<p>Forstå og analysere dokumentarens mange udtryksformer og muligheder. Fokus er undervejs på dokumentariske fortælleformer, dokumentartyper, dokumentarens væsen, fakta- og fiktionskoder, filmiske virkemidler, dramaturgi, vinkling, personfremstilling, materialer mv. Anvende filmsprogets terminologi i forbindelse med analyse af film og tv-produktioner</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, klassediskussion, Projektarbejde

Titel 12	Kulturradikalisme
Indhold	Kjeld Abell: Eva aftjener sin barnepligt Værk 7 Matrixgruppearbejde om kulturradikalisme, foretrukne temaer i 30'erne, historiske forhold og socialrealisme/marxisme med udgangspunkt i www.da-net.dk/SocialrealismenNoter.htm samt Litteraturens veje s. 284 – 299.
Omfang	3 moduler
Særlige fokuspunkter	Anvende et analytisk begrebsapparat i en nuanceret og metodisk bevidst analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af litterære tekster og herunder give en sproglig karakteristik. Kendskab til centrale danske litterære værker i mellemkrigstiden og disse værkers samspil med internationale strømninger. Kendskab til litteraturens samspil med kultur og samfund.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning og pararbejde

Titel 13	Middelalder og Oplysningstid
Indhold:	<u>Saga</u> Uddrag af Gisle Surssøns Saga Lærerproduceret minikompendium: Værd at vide om sagaer, på baggrund af Litteraturens veje, s. 40 – 45 & Sprogbrug og fortælle teknik i efterskrift til ”Gisle Surssøns Saga, Dansk lærerforening, 1988. <u>Folkeviser</u> Germand Gladensvend Harpens kraft Analyseskema med noter baseret på Litt.veje. <u>Oplysningstid</u> Ludvig Holbergs 20. fabel Ludvig Holberg af: Niels Klims underjordiske Reise. Uddrag fra 6. og 7. kap. Om Folkets religion i Potu og Potuanernes Statsforfatning. Lærerproducerede noter på baggrund af www.da-net.dk og litteraturens veje s. 108 – 111 + 115.
Omfang	6 moduler
Særlige fokuspunkter	Litteraturens samspil med kultur og samfund Kendskab til slægtssamfund og menneskesyn Sprogbrug og fortælle teknik i folkeviser og sagaer Rationalisme
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning og gruppearbejde

Titel 14	Seneste 5 år
Indhold:	Yahya Hassan 2: Forlagsmøde, Fængselsrutine og Røde papirer Nekrolog Yahya Hassan. Pol. 30. maj 2020 Theis Ørntoft: Det er forvirrede tider, jeg skal fortælle om Senmoderniteten i et eksistentialetisk lys på https://eksistentialetiskmeidansk.systime.dk/?id=247

	Lærerproduceret PP baseret på Litt.veje, https://www.gymdansk.dk/performativ-biografisme.html , https://litthist.systeme.dk/?id=294
Omfang	3 moduler
Særlige fokuspunkter	Litteraturens samspil med kultur og samfund Performativ biografisme Autofiktion
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning, gruppeundervisning og klasseundervisning

3 moduler er tillige brugt på skriftlighed i forbindelse med påbegyndelse af og opsamling på stile.